

OPETUSHALLITUS

Opettajat ilman rajoja

Maailman opettajien päivänä

4.10.2014

Uudistuvissa opetussuunnitelmissa jokainen opettaja
on globaalikasvattaja

Opetusneuvos Liisa Jääskeläistä mukailleen
Paula Mattila
OPETUSHALLITUS

Maailma muuttuu – ops uudistuu

- ◆ Peruskouluun siirtyminen –YK:n yleisinhimillinen ihmisoikeuksien julistus arvopohjana
- ◆ Ops 1985 – Unescon kansainvälisyyskasvatussuositus 1974 pohjana
- ◆ Ops 1994 – liittyminen Euroopan neuvostoon (1989) ja unioniin (1995) korosti tarvetta laajentaa kieliohjelmaa ja ”eurooppalaistua”, Rion konferenssi 1992 ja kestävä kehitys
- ◆ Ops 2003 ja 2004, kansainvälistyminen kaikkialla, aihekokonaisuudet
- ◆ Ops 2014 – globalisoitumisen kohtaaminen viisaasti, globaalikasvatus, kasvatus maailmankansalaisuuteen ja kestävään elämäntapaan

Globaalikasvatus, *Maastrich 2002, GENE*

Globaalikasvatuksen tehtävänä on avata ihmisten silmät ja mieli maailman moninaisuuksille sekä rohkaista heitä toimimaan

- oikeudenmukaisemman
- kestävämmän ja
- ihmisoikeuksia kunnioittavamman maailman puolesta.

Lähde: Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali, JY

- identiteetti osana ympäröivää maailmaa
- kosmopoliittinen orientaatio=halukkuus ja valmius kohdata kulttuurista erilaisuutta + eläytyä toiseuteen
- maailmankansalaisuus kansainvälistymisenä sekä ympäristövastuuseen ja eettisyyteen kasvuna
- toimijuus globaalissa kansalaisyhteiskunnassa
 - lokaali, globaali, glokaali
- poliittinen kosmopolitanismi – kansallisvaltiot, unionit, maailmanvaltio
- eettinen maailmankansalaisuus =ihmisyyden eri puolien kunnioitus ja sitoutuminen pitämään jokaista yksilöä syntyperästä ja asemasta riippumatta tasa-arvoisena (Sihvola, 2004)

Perusopetuksen opetussuunnitelman
perusteissa 2016 pedagogiikka ja
toimintakulttuuri uudistuvat.
- - OPS on normi!

<http://www.oph.fi/ops2016>

- Etusivun uutiset
- Tavoitteet
- Aikataulu
- Työryhmät
- Paikallisen työn tuki
- Luonnokset
- Blogi

The screenshot shows the homepage of the OPS 2016 website. The browser address bar displays 'http://www.oph.fi/ops2016'. The page features a large 'OPS 2016' logo with a colorful wave underneath. Below the logo is a navigation menu with buttons for 'ETUSIVU', 'TAVOITTEET', 'AIKATAULU', 'TYÖRYHMÄT', 'PAIKALLISEN TYÖN TUKI', 'PERUSTELUONNOKSET', and 'TAUSTAMATERIAALIT'. The main content area is titled 'OPS 2016 - Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistaminen'. It contains text about the update of the basic education curriculum, mentioning the Ministry of Education's decision on 28.6.2012 and the implementation of the new curriculum by the end of 2014. At the bottom of the text area, there are four small images: a person writing, a woman looking at a screen, a young boy smiling, and a young man looking to the side.

Maailmankansalaisuus ops-uudistuksessa – lue ainakin näitä

Perusopetus avaa näköalaa sukupolvien yli ulottuvaan globaaliin vastuuseen (Arvoperusta, s. 11).

- ◆ Arvoperusta
- ◆ Perusopetuksen tehtävä
- ◆ Laaja-alaiset osaamisalueet (kompetenssit)
- ◆ Koulun toimintakulttuurin kehittämisperiaatteet
- ◆ Monialaiset oppimiskokonaisuudet
- ◆ Oppiaineet – historia – yhteiskuntaoppi, biologia – maantieto, kielet, uskonto, ET...

Maailmankansalaisen etiikka

- ◆ Ihmisoikeuksien tuntemus
- ◆ Osallisuus
- ◆ Hyvä elämä kaikille

*Ihmisyyteen kasvussa jännitteet pyrkimysten ja vallitsevan todellisuuden välillä ovat väistämättömiä. Sivistykseen kuuluu taito käsitellä näitä ristiriitoja eettisesti ja myötätuntoisesti sekä rohkeus puolustaa hyvää.
/Arvoperusta*

Kulttuurinen osaaminen

- ◆ Kulttuurisen moninaisuuden kohtaaminen
- ◆ Vuorovaikutustaidot, monikielisyys
- ◆ Kulttuuri-identiteetti
- ◆ Kulttuuriperintö
- ◆ Jatkomot, oma paikka
- ◆ Miten kulttuurit vaikuttavat yhteiskunnassa
- ◆ Mitä ei voi hyväksyä ihmisoikeuksien vastaisena

*Koulu oppivana yhteisönä on osa kulttuurisesti muuntuvaa ja monimuotoista yhteiskuntaa, jossa paikallinen ja globaali limittyvät. Erilaiset identiteetit, kielet ja katsomukset elävät rinnakkain.
(Toimintakulttuuri)*

OPETUSHALLITUS

Kulttuurinen osaaminen (muista ainakin nämä???)

- ◆ Kulttuurisen moninaisuuden kohtaaminen – alkaen itsestä
- ◆ Vuorovaikutustaidot, monikielisyys (kuunteleminen, tila toiselle, omien kielten arvo)

Koulu oppivana yhteisönä on osa kulttuurisesti muuntuvaa ja monimuotoista yhteiskuntaa, jossa paikallinen ja globaali limittyvät. Erilaiset identiteetit, kielet ja katsomukset elävät rinnakkain. (Toimintakulttuuri)

Aktiivinen kansalaisuus

- ◆ Osallisuus, osallistuminen ja vaikuttaminen
- ◆ Demokratia, ihmisoikeudet, hyvinvointi, tasa-arvo
- ◆ Taito ilmaista omia näkemyksiä, toimijuus koulussa ja kansalaisyhteiskunnassa
- ◆ Neuvottelemisen, sovittelu, ristiriitojen ratkaisu
- ◆ Kriittisyys, tiedon luotettavuuden arviointi
- ◆ Toisen asemaan asettuminen - yhdenvertaisuus, tasa-arvo, oikeudenmukaisuus → luottamus

Yhdenvertainen kohtelu edellyttää sekä perusoikeuksien ja osallistumisen mahdollisuuksien turvaamista kaikille että yksilöllisten tarpeiden huomioonottamista /Toimintakulttuuria ohjaavat periaatteet

Aktiivinen kansalaisuus (muista ainakin nämä??)

- ◆ Taito ilmaista omia näkemyksiä, toimijuus koulussa ja kansalaisyhteiskunnassa ja globaalisti
- ◆ Neuvottelemisen, sovittelu, ristiriitojen ratkaisu

Kestävä elämäntapa

- ◆ Ekologisesti, taloudellisesti sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntapa, kehitys ja tulevaisuus
- ◆ Ekososiaalinen sivistys
- ◆ Taidoista ja valinnoista näköalan avaaminen kohti kulttuurievoluution suunnan korjaamista

Perusopetus avaa näköalaa sukupolvien yli ulottuvaan globaaliin vastuuseen. /Arvoperusta

Miten lukea OPS2016 –asiakirjaa globaalikasvattajan silmin?

Voi kokeilla ja maistella osumia etsi-toiminnolla esim.
sanan osilla *kohtaa**, *vahvist**, *osallisuus**, *ilo**, *monin/m**,
**globa*.

Voi kokeilla m. *monikultt**, *suvait’** - ei löydy!

Voi myös kokeilla osaako YK:n yleissopimuksen lapsen
oikeuksista pääpiirteissään tai jotain Euroopan
ihmisoikeussopimuksesta

Voi lukea perustuslain ja yhdenvertaisuuslain!

Aloittaa kannattaa ehkä pohtimalla omaa tapaa käyttää
ja kuulla/kuunnella kieltä / kieliä

Tehtävät

Toimintasuunnitelma ja vuosikirja

Lapsiasiavaltuutettu Kurttila

Lapsiasiavaltuutetun toimisto

Lapsen oikeuksien päivä

Barnrättsdagen

Lapsen oikeuksien päivä 2013

Kuka lasta kasvattaa?

Eduskuntavaalit 2011

Kansainvälinen yhteistyö

Neuvottelukunta

Taustaa

Säädökset

Etusivu » Perustietoa » Lapsen oikeuksien päivä

Lapsen oikeuksien päivän 20.11.2014 teemana on lapsen oikeus leikkiin

Lapsen oikeuksien päivää vietetään joka vuosi 20. marraskuuta. Vakiintunut teemapäivä laajenee koko viikon mittaiseksi lapsen oikeuksien viikoksi. Yhteisenä kansallisena teemana vuonna 2014 on lapsen oikeus leikkiin.

Kaikilla lapsilla on yhdenvertainen oikeus yhteiseen osallistumiseen ja vaikuttamiseen sekä leikkiin ja harrastamiseen. Kaikki lapset ovat ensisijaisesti lapsia.

UM ja OPH: Globaali vastuu ja kehityskumppanuus 2013 -2014; MDG Post2015

Koti ▾ Ajankohtaista ▾ Lähtökohdat ▾ Käytännöt ▾ Materiaalit ▾ Yhteistyökumppanit ▾ Hanketyö ▾ På svenska ▾ KOMPPI ▾ Haku

TIETOA HANKKEESTA

AJANKOHTAISTA

KOULUT JA HANKKEET

LINKIT

YHTEYSTIEDOT

SYMPOSIUM

KOMPPI

KOULUT KEHITYSKUMPPANEINA

KOMPIN ETUSIVULLE

- > Hankkeen toteuttajat
- > Tästä on kyse
 - > Aikataulu
- > Kouluille eväitä kehityskumppanuuteen
- > Kansainvälisyys kuuluu kouluun
 - > Koulut yhdistävät voimansa
 - > Eväitä kehityskumppanuuteen
- > Kumppanuusajattelu voimistuu
- > Mistä kehityskumppanuus koostuu?

UUTISIA KOULUISTA

Aurinkokeittämiä käyttöön

KOMPPI AVAA UUDEN IKKUNAN GLOBAALIKASVATUKSEEN

Koulut luovat tasavertaisia kehityskumppanuuksia

Opetushallituksen Koulut kehityskumppaneina- eli KOMPPI -hanke avaa uusia näköaloja suomalaisten koulujen globaalikasvatustyölle. Kehityskumppanuuteen keskittyvä hanke auttaa kouluja luomaan tasavertaista vuorovaikutusta ja yhteistyötä kehittyvissä maissa sijaitsevien kumppanuuskoulujen kanssa.

Mukana on eri puolilta maata 13 oppilaitosta, joista monet ovat globaalikasvatuksen konkareita. Kaikki osallistujat haluavat vahvistaa kehityskumppanuuden osaamistaan siitä näkökulmasta, joka on heille läheisin.

KOMPPI -hankkeen tärkeimpänä tehtävänä on kirkastaa näkemystä siitä, mitä kehityskumppanuus voisi olla perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa ja miten koulutuksen järjestäjät ja oppilaitokset voisivat sitä toteuttaa.

Kehityskumppanuus on eräs maailmankansalaisen tärkeistä osaamisalueista. Koulussa lapset ja nuoret saavat ensimmäiset eväät, joiden avulla he oppivat pohtimaan, miten erilaiset olosuhteet ja kulttuuri vaikuttavat ihmisiin. Samalla oppilaille aukeaa kysymys siitä, mitä kehitys oikeastaan on ja mitä se voisi olla. Koulu voi tarjota lapsille ja

MIKÄ KOMPPI?

IDEA

Koulut kehityskumppaneina -hankkeessa (KOMPPI) suomalaiset koulut rakentavat tasavertaista ja vastavuoroista yhteistyötä kehittyvien maiden kumppanikoulujen kanssa.

AIKATAULU

Toteutetaan vuosina 2013–2014.

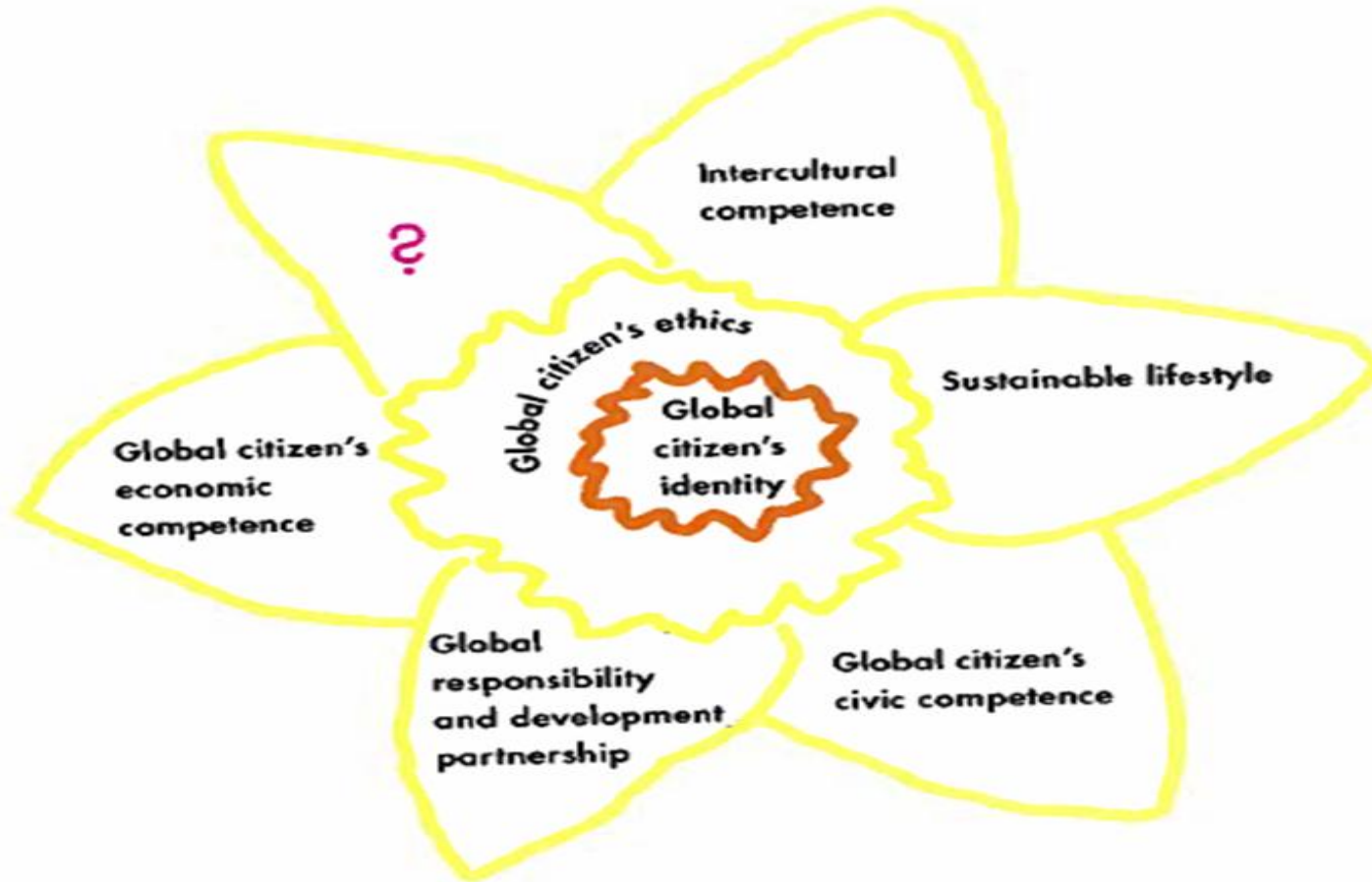
OSALLISTUJAT

Mukana 13 oppilaitosta, enemmistönä lukiot ja yhtenäiskoulut.

KUMPPANIKOULUT

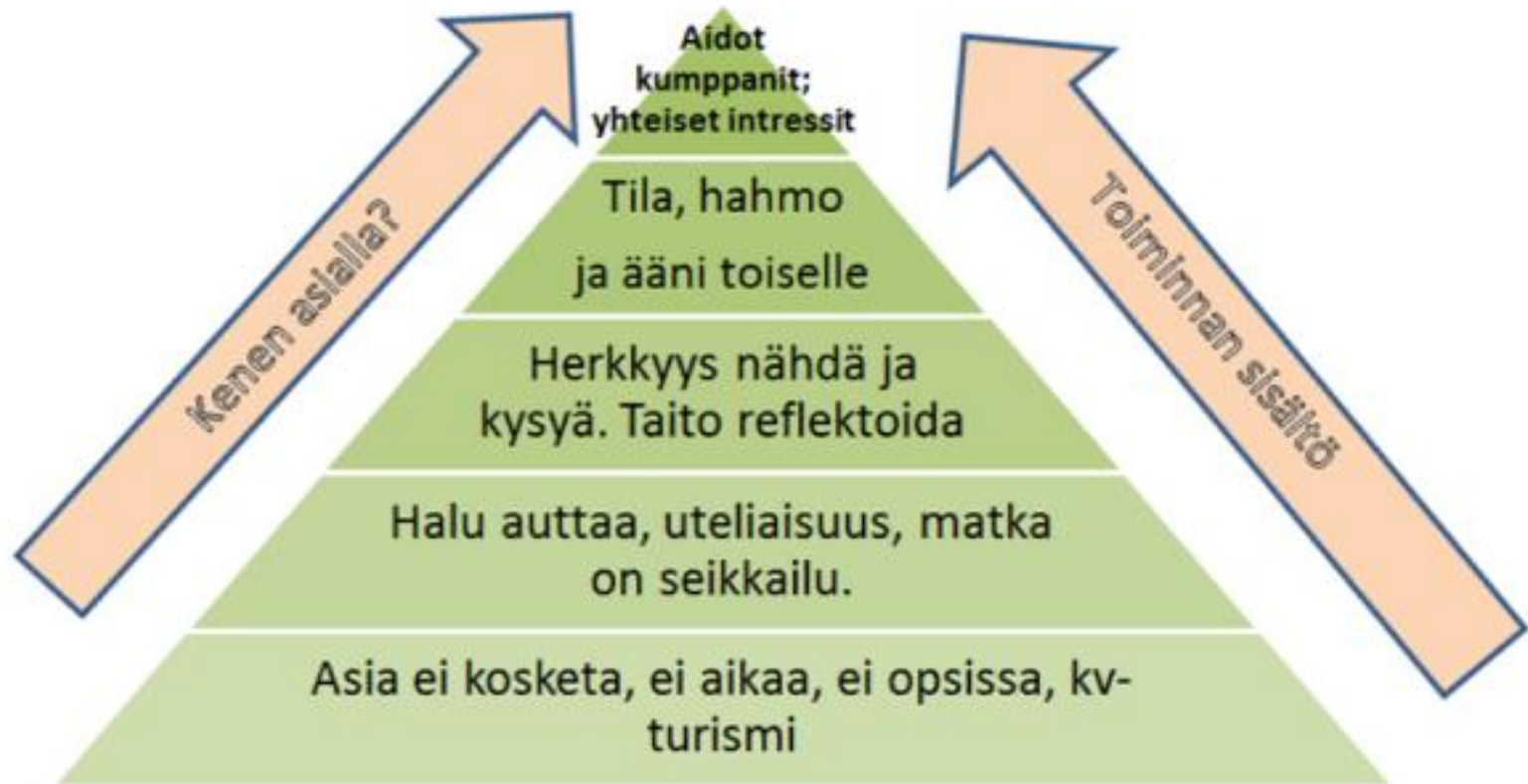
Maailemankansalaisen kompetenssikukka: Maailemankansalaisena Suomessa –hanke, UM ja OPH 2010 - 2012

KOMPPI-hankkeessa ollaan työstämässä kehityskumppanuuden portaita

Mihin koulumme sijoittuu; mihin itse sijoitun?

Vuoden globaalikasvattajakoulu Karleby svenska gymnasium (ja verkostot)

- ◆ Kokkolan kaupungin opetustoimen ja Karleby svenska gymnasiumin yhtenä päämääränä on kasvu globaaliin vastuuseen hyvän elämän ja kestäväen tulevaisuuden puolesta. **Kokkolalla on globaalikasvatuksen strategia ja se osallistuu aktiivisesti Maailmankoulun toimintaan.**
- ◆ Koululla on laaja kansainvälinen verkosto ja vilkasta ja monipuolista kansainvälistä toimintaa.
- ◆ **Koulu pyrkii** osallistamaan mahdollisimman monet opiskelijat ja panostaa **toimintakulttuuriin, joka heijastaa globaalikasvatuksen arvoja.** Koulu tarjoaa opiskelijoilleen mahdollisuuden pitkäaikaiseen yhteistyöhön ja syvempiin henkilökohtaisiin suhteisiin kuin lyhytkestoiset matkat ja hankkeet.
- ◆ **Globaalikasvatukseen liittyviä teemoja käsitellään monitieteisinä kokonaisuuksina eri oppiaineissa.**
- ◆ Globaalikasvatukseen kuuluu myös mahdollisimman **laaja kieliohjelma**
- ◆ **Verkostojen kautta** luodaan yhteyksiä, saadaan ja luodaan ideoita globaalikasvatukseen ja sen resursointiin. Yhteistyökumppaneiden kautta avautuu uusia ja erilaisia näkökulmia
- ◆ Koulu toivoo että ops-työssä luotaisiin malli, jossa yhdessä kerätään ja työstetään nuorten kokemuksia globaalikasvatuksen näkökulmista. Tulisi tiedostaa, että opiskelijoiden tai opettajien **ei tarvitse olla mobiileja** osallistuakseen globaalikasvatukseen. Jokaisen tulisi silti saada mahdollisuus kokemuksiin ja ajatusten vaihtoon globaalikasvatuksen aiheista

OPETUSHALLITUS

Karleby sv. gymnasium möter Lycée Coumba Ndoffène Diouf i Senegal

Kiitos! Tack!

